

1718

1. Brucknerus, Guit. Hieronymus: De jure principis et imperii statutum protestantium circa causas matrimonialis.

les

2. Brucknerus, Guit. Hier., Collegii jur. Decanus: De tibus temporibus rogationis. Romane civitatis
Programma, lectioni auspicali abicali Guit. Hier. Prædelli præmissum.

3. Brucknerus, Guit. Hier., Collegii jur. Decanus: De tibus testatione actoris. Programma, lectioni inaugurati Petri Invernony præmissum.

4 a b Pagenmannus, Nicolaus: De meritis Formatorum in juris prudentia. 2 Sempt. 1714: 1718.

5. Brucknerus, Guit. Hier., Collegii jur. Decanus: De variis ultimarum voluntatum speciebus, præcipientes si nova per Justinianum Imp. introducta. Programma, lectioni solenni Johannis Rüd. præmissum.

1714.

6. Budeus, Jo. Brunsvicus: De Pelagianismo in ecclesia Romana per bullam Anti-Huermellianam . . . a Clemente XI R. P. promulgatam triumphante.
7. Friesen, Jo. Berth., Fac. jur. decanus: Programm Augusti Beyeri lectioni auspiciati praemissum.
8. Friesen, Jo. Berth.: De jure dominante.
9. Friesen, Jo. Berth., Fac. jur. decanus: Programm Reinholdi Sommeri lectioni suae. praemissum.
10. Gerhardus, Ephraimus: De crimine abolitione.
11. Gerhardus, Ephraimus: De alienatione feudorum Silesiae.
12. Hamburgerus, Laurentius Rudicus: De utilitate ex humanitate in his literis in jurisprudentiae studio capienda.
13. Hamburgerus, Laurentius Rudicus et Inlaurus, Cons. Jul.: De edicto perpetuo. Accent: Brevis Communicatio ad 1. 1751. D. pro socio. Rec. 1738.

1714.

- 14. Marbachius, Ulricus : De jure deceptorum.
- 15. Rosa, S. Gualterus : De beneficiis odiosis.
- 16. Schroepferus, Christianus : De legatis ad pias causas.
- 17. Struvinus, Fredericus Gottlieb : De sententia provocationalis
quoad alimenta et expensas litis.
- 18. Wildvoegelius, Christianus : De competentia consistoriarum
Evangelicarum imprimis inferiorum in provinciis
Electoralibus Saxoniae.
- 19. ^o Wildvoegelius, Christianus : De conditionis fictivae natura
et usu notissimo. 2 Sept.
- 20. Wildvoegelius, Christianus : De desertionibus et transfugis.
- 21. ^o Wildvoegelius, Christianus, Collegii Juridici . . . Decanus
De pacto illicito praemiorum merente. Programma inaug.
Antonii Muschke Georgii Fiedleri, lectioni auspicali
praemissam. 2 Sept. 1714 & 1754
- 22. Wildvoegelius, Christianus, Collegii Juridici Decanus :
De bono facto, praemium merente. Programma . . . Christophori
Gustavum Dietrichi, lectioni auspicali praemissam. 2 Sept. 1714.
1754

1714.

23. Woldvogelius, Christianus : De usu juris naturalis
in actionibus principum conspicuus.
24. Woldvogelius, Christianus : De Immunitibus.
25. Woldvogelius, Christianus : De furtis improprie

1714,3
COLLEGIJ JURIDICI DECANUS,
GUIL. HIER. BRUCKNERUS, D.
PANDECT. PROF. PUBL. CURIÆ PROVINC. FACULT.
JURID. ET SCABINATUS ASSESSOR

DE
LITIS CONTESTATIO-
NE ACTORIS

OCCASIONE

L. 1. C. commun. divid.

QVAM

NOBILISSIMVS SUMMORUM IN JURE HONORUM

CANDIDATUS

PETRUS DUVERNOY

MONTBELGARDENSIS

LECTIONE SOLEMNI, QVAM CURSORIAM

VOCANT

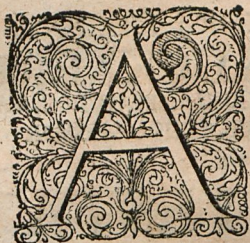
d. XXVI. Martii M DCC XIV

ELEGIT EXPONENDAM

IN HOC AGIT PROGRAMMATE.

J E N Æ,

TYPIS MULLERIANIS.

Actorem, qui desiderium suum in
iudicio contra reum proponit,
testari litem h. e. declarare ani-
mum movendi litem, reum au-
tem se opponendo actoris inten-
tioni contestari i. e. simul testa-
ri litem, extra dubitationis ale-
am positum est cum apud ICtos
tum classicos lingvæ latinæ autores, ut hac ratione litis
contestatio videatur esse actus rei, in qua significatione
hodie plerunque accipitur, licet non quævis contradictio,
actori a reo facta, dicatur hodie litis contestatio, sed hæc
reos, fortasse solum exceptionem fori incompetentis aut
aliam litis ingressum impediens opponenti, & ad
membra libelli nondum respondentis, a iudice iungun-
tur. Num vero in Jure nostro civili etiam Actor, ante-
quam Reus ejus intentioni quicquam objiciat, proponen-
do causam coram iudice litem contestari dicatur, tam di-
gnum est quærere, quam negligenter id tractetur a Pra-
cticiis, & oscitantia talis multa & magna nobis in praxi
pariat incommoda. Sic in Jure nostro statutum, quod li-
tis contestatio interrumpat præscriptionem *l. 26. C. de R. V.*
perpetuet actiones, ut e temporalibus faciat perpetuas
l. ult. in fine de fidejuss. & nomin. & hered. tut. rem &
actiones reddat litigiosas l. 1. §. 1. de litigios. l. 10. C. eod.
usuras currere faciat l. 35. de usur. reum in mala fide con-
stitutat l. 10. C. de acquir. vel ret. poss. item in mora l. 22. de
reb. credit. trienny, intra quod lis est finienda, faciat ini-
gium l. 13. §. 1. C. de judic. Quod autem in his & aliis qui-
budam casibus per litis contestationem non præcise in-
telligatur responsio rei ad proposita libelli capita, aut ejus
con-

contradictio per oppositam exceptionem fori incompetentis, aut aliam litis ingressum impediens, sed etiam nuda introductio actionis in iudicio ab actore facta, quatenus iudex reum de illa per citationem reddit certiorum, e citatis legibus & juris harmonia pariterque ratione satis probatur. Si enim effectus illi tunc demum sequerentur e litis contestatione, quam peragit reus, posset hic per malitiam differre responsionem aut contradictionem, & in maximum actoris præiudicium vel in totum vel in tantum eludere effectus istos. Vnicus titulus extat in nostro Juris civilis Corpore de litis contestatione, & quidem in Codice, continens unicam Legem, tanquam sedem principalem nostræ materiæ, in qua *lis tunc dicitur contestata, cum iudex per narrationem negotii causam audire cæperit*; audit autem iudex causam per narrationem potissimum actoris, dein & rei, qui supplet circumstantias ab actore omittas, & sic L. C. non tantum fit a reo, sed etiam ab actore, De reo res caret dubio, de actore jam videbimus. Ita quoad præscriptionem in *l. 10. C. de præscript. long. temp.* disponitur: *Nec bona fide possessionem adeptis longi temporis præscriptio post moram litis contestata completa proficit, cum post motam controversiam in præteritum æstimetur*, quibus verbis perspicue innuitur, moram a rejs ratione litis contestationis factam ipsis non prodesse, licet ab initio bona fide possessionem fuerint adepti, cum quoad præscriptionem non attendi debeat tempus eorum responsionis, sed potius motæ ab actoribus controversiæ. Similiter in *l. 2. C. de ann. except.* constituitur, quod interruptio temporis, in præscriptionibus lege definiti, fieri possit, modo libellus porrigatur Præfidi aut Episcopo aut Defensori civitatis aut Tabulario, &, quod hoc sufficiat ad omnem

temporalem interruptionem, sive sit triennii, sive longi temporis sive triginta sive quadraginta annorum. Quod attinet actiones, litis contestatione perpetuandas, patet ex l. 139. de R. I. *Quod omnes actiones, quæ morte aut tempore pereunt, semel incluse judicio salve permaneant.* Et quis non intelligit, actiones tunc dici judicio inclusas, quando judicio per actores sunt insinuata? Etiam in tit. C. quando libell. Princ. dat. lit. contest. fac. clare dicitur, libelli oblationem Principi factam & emissum Rescriptum litis contestationem inferre, & actiones perpetuare; igitur non expectandum est, donec reus respondeat aut contradicat, quoniam in fraudem actoris diu posset id differre. In doctrina de Litigiosis multum disputatur, quandonam res & actiones fiant litigiosæ? ubi a Doctoribus multæ & inanes distinctiones adferuntur, quæ nec in jure, nec æquitate sunt fundatæ, & materiam sat perplexam magis intricare quam extricare solent. Ego missis illis distingvendum puto inter actorem & reum; ille dum actionem adversus reum instituit, & per eam aliquid petit, non videtur sibi præjudicare, antequam reus respondendo aut contradicendo litem contestatur, quia reo antea nullum jus est quasitum, & nullibi leges prohibent, quo minus actor possit pœnitentia duci, & vel retractare actionem motam, vel novam instituere; post litem vero a reo contestatam huic jus per quasi contractum acquiritur, ut actor alteri nequeat rem vel actionem jam litigiosam cedere; hic (nempe reus) post solam litis contestationem ab actore factam, quæ citatione judicis venit in ejus notitiam, non potest rem actione sive reali sive personali petitam alienare; alias si demum res per responsionem aut contradictionem rei fieret litigiosa, liceret huic in præjudicium actoris illam in alium transferre, & hunc in
finem

finem litis contestationem, ex sua parte faciendam, diu differre, cui malitiæ leges nostræ non indulgent. Meretur id pluribus deduci, sed exclusus tempore uberem explicationem alii occasione, si Deus dabit, reservo; sufficiat saltem notasse, quod per L. C. res fiat litigiosa, aliter tamen, ut dixi, ex parte actoris, aliter ex parte rei, vide *l. 1. §. 1. de litigios. l. 2. C. eod. Novell. 112. c. 1. conf. c. 30. de V. S.* Quoad usuras communiter distinguunt Doctores de jure civili inter negotia bonæ fidei & stricti juris, ut in illis currere incipiant a tempore litis contestatæ *l. 35. de usur.* in his vero non, cum e sola debeantur stipulatione *l. 1. C. de condict. indeb. l. 3. C. de usur. l. 24. de prescr. verb.* Per L. C. intelligitur tempus litis motæ ab actore, cum alias debitor latitare, & diu litis contestationem in fraudem actoris protrahere posset. Hodie in stricti juris contractibus non minus ex mora & nudo pacto, quam stipulatione debentur usuræ R. I. de anno 1654. **anreichend die 170.** *Berlich. p. 2. conclus. 28. num. 10. Richt. p. 2. decis. 74. num. 17.* Per litis contestationem, quæ possessorem usufruere volentem in mala fide constituit, non præcise intelligi responsonem aut contradictionem a reo factam, sed sufficere ad istam, ut lis reo mora sit ab actore, colligitur e *l. 10. C. de acquir. & retin. poss.* in verbis: *ex interposita contestatione & causa in judicium deducta;* adde §. 2. *I. de offic. judic.* in verbis: *post inchoatam autem petitionem;* & omnium clarissime in *l. 25. §. 7. de hæredit. petit.* Vbi postquam verba SCTi: *si ante litem contestatam fecerint,* sunt recensita, ait ICtus Vlpianus: *Hoc ideo adjectum, quoniam post litem contestatam omnes incipiunt malæ fidei possessores esse;* deinde explicat, quid per litem contestatam intelligatur: *quoniam imo post controversiam motam.* *Quamquam enim litis contestatæ mentio fiat in*

*SCto, tamen & post motam controversam omnes possessores pares fiunt, & quasi prædones tenentur. Et hoc jure hodie utimur: cæpit enim scire rem ad se non pertinentem possidere se is, qui interpellatur. Hic textus notatu dignus ad similes applicari potest casus. Quoad moram in l. 22. de reb. credit. tempus litis contestatæ exponitur, cum aliquid petium esset, quod ipsum sit ab actore. Tandem in l. 13. §. 1. C. de judic. cum dictum esset, lites non ultra triennii metas post litem contestatam esse protrahendas, ratio additur: nam si ipsi (scil. rei) noluerint, nullus tam audax invenitur, qui possit invito Iudice litem protelare; unde manifestum est, quod cum Reus non respondendo aut non contradicendo diu differre litem queat, non sit ejus, sed actoris litis contestatio spectanda. Neque indoles latinæ lingvæ repugnat, quæ verbum: *contestari* sæpe pro: *testari* sumit, & quoniam non minus actor, quam reus testatur coram iudice litem, recte quoque ab actore litis testatio vel contestatio fieri dicitur. Hæc occasione l. 1. C. *commun. divid.* quam Noster Candidatus elegit explicandam, & in qua litis contestatio etiam significationem habet litis introductionis in iudicio ab actore factæ, differere volui; nunc de ipso Nobilissimo Candidato*

PETRO DUVERNOY

quædam dicenda supersunt. Natus est d. xxiii. Maji MDC LXXXI. in civitate Montbelgardensi Patre pia memoria JOHANNE JACOBO DUVERNOY Consule dictæ civitatis, & Matre optima Matriona ELISABETHA MERMETA. Prima parentum cura fuit, ut Filio pietatis & religionis capita instillarentur; post, cum animum non minus pronum quam aptum ad studia humaniora deprehenderent, ad scholam publicam eum miserunt commendatum

tum curæ primum Clarissimi Conrectoris PRESNERI iam
pie defuncti, deinde Amplissimi Rectoris JULII FRIDE-
RICI DUVERNOY, Viri in studiis Theologicis & ele-
gantiori literatura versatissimi, ejus cognati sui fideli in-
formatione per sexennium usus est, & merita in se maxi-
ma valde deprædicat. Dignum parentes pariter & præ-
ceptores judicarunt, qui ad excolenda sublimiora studia in
Academiis dimitteretur. Profectus igitur Tubingam se-
dulo audivit in Morali philosophia ejus Professorem spe-
ctatissimum HOCHSTETERUM, Pusendorffii libellum
de officio Hominis & Civis explicantem; in Historico
Professore egregium NEVES; dein ad Juris cognitio-
nem addiscendam se contulit, cujus Elementa tradidit ce-
leberrimus Professor MEIERUS; nec parum sibi gra-
tulari de doctrinis præstantissimorum JCTorum HAR-
PRECHTI Senioris & SCHWEDERI. In Aca-
demia illa fere per quadriennium commoratus jussu
parentum Basileensem adiit, ubi Collegia frequentavit ex-
cellentissimorum Professorum BURCKARDI, differentias
Juris Civilis & Canonici tradentis, & HOFFMANNI
uniuersalem Historiam explicantis, & BARTOLI, Regis
Francia Pensionarii, Mathematica studia exponentis. Ab
his Musis ad patriam rediit, missus posthac a parentibus Lu-
tetiam Parisiorum, illud Supreme totius Gallia Parlemen-
tum frequentaturus, ubi tot admiranda oculis subjecit, ut
ea iam recensere nimis foret prolixum. Compendium ad-
mirandorum Gallia sisset Rex Augustissimus LUDOVI-
CUS MAGNUS, quem ejusque regiam familiam (les Prin-
ces & Princesses du Sang) spectasse pro maxima reputat
felicis parte. Circumjacentia quoque loca Versaliam,
(Versailles) ubi Regium visitur Palatium, S. Dionysium
(S.

(S. Denis) ubi thesaurus Regius, & Sepultura tot Regum ostenditur, & S. Chlodoveum (S. Cloud) adiisse gaudet, quorum res memorandæ in admirationem ipsum traxere; ubi per biennium fere Parisiis substitit, in patriam denuo iter direxit, in numerum Aduocatorum Montbelgarden- sium receptus. Tædio intestinorum patriæ dissidiorum Germaniam repetiit, in qua Francofurti ad Moenum gratiam singularem expertus est Illustrissimi Comitis Stolber- gen- sis, qui curam studiorum & morum liberorum suorum ipsi commisit; in hac statione per sexennium vixit, tan- demque mortuo laudatissimo Comite patre Salanam no- stram ingressus est, ubi a Facultate nostra Juridica petiit, ut ad consveta Candidatorum Examina ipsum admitteremus. Annuimus honesto ipsius desiderio, & exploratis juris pro- fectibus statuimus, ut cathedram publicam conscensurus ederet solemnia eruditionis specimina, & primum lectio- nem cursoriam ad *L. i. C. commun. divid.* Cui actui cra- stina luce habendo ut Magnificus Academiae Pro- Rector, omnium Facultatuum Professores, Doctores, Licentiat, Ad- juncti, & Magistri, pariterque Hospites omnium ordinum honoratissimi, imprimis autem Generosi & Nobilissimi Studiosi interesse dignentur, Facultatis meoque nomi- ne decentur oro rogoque. P. P. Jenæ d. XXV. Martii MDCCLXIV.

L.S.

X2403649

1714,3 /

COLLEGII JURIDICI DECANUS,
GUIL. HIER. BRUCKNERUS, D.
 PANDECT. PROF. PUBL. CURIAE PROVINC. FACULT.
 JURID. ET SCABINATUS ASSESSOR

DE
**LITIS CONTESTATIO-
 NE ACTORIS**

OCCASIONE

L. I. C. commun. divid.

QVAM

NOBILISSIMVS SUMMORUM IN JURE HONORUM

CANDIDATUS

PETRUS DUVERNOY

MONTBELGARDENSIS

LECTIONE SOLEMNI, QVAM CURSORIAM
 VOCANT

d. XXVI. Martii M DCC XIV

ELEGIT EXPONENDAM

IN HOC AGIT PROGRAMMATE.

J E N A,

TYPIS MULLERIANIS.